

Vem som helst slår inte kvinnor

Mäns våld mot kvinnor måste börja betraktas som grov brottslighet och inte som ett jämställdhetsproblem bland andra.

LIBERAL

240410

Hittills i år misstänks minst tolv kvinnor ha mördats. I åtminstone nio av fallen var den misstänkte gärningsmannen en partner eller expartner.

Nu får regeringen kritik från flera håll för att den bryr sig för mycket om skjutningar och droghandel, och för lite om mäns våld mot kvinnor.

Socialdemokraternas jämställdhetspolitiska talesperson, Teresa Carvalho, menar att våldet är "den yttersta konsekvensen av att vi lever i ett ojämnt samhälle". S kräver en kriskommission.

Det är en vanlig analys, att ojämnt och kvinnohat är den främsta förklaringen till partnervåld. Den tidigare jämställdhetsministern Märta Stenevi (MP) menade att samhället "fostrat män och pojkar att slå". Och Jämställdhetsmyndigheten lyfter fram normkritik som en av de främsta metoderna för att stoppa våldet.

Kvinnomisshandlare är ofta dömda för andra brott.

Foto: FREDRIK SANDBERG/TT

Den förklaringsmodellen har

sitt ursprung i teorin om könsmaktsordningen som slog igenom på 1990-talet och kulminerade i forskningsrapporten "Slagen dam", som beställdes av den dåvarande S-regeringen.

Slutsatsen var att våld mot kvinnor är lika utbrett i alla samhällsklasser och att det är så vanligt förekommande att man måste benämna det som ett allmänt mansproblem.

Att samhället inte klarar av att bekämpa detta mansproblem är dock en god anledning att uppdatera analysen.

Risken med att betrakta våld mot kvinnor utifrån ett snävt ideologiskt perspektiv – män slår kvinnor för att de hatar kvinnor – är att man missar möjligheter att förebygga det.

"Vem som helst" är nämligen inte hustrumisshandlare.

Att samhället inte klarar av att bekämpa detta mansproblem är dock en god anledning att uppdatera analysen.

Tvärtom har män som slår kvinnor många gemensamma nämnare som inte delas av gruppen män som helhet, visar en ny studie från studieförbundet SNS. Forskarna har undersökt registerdata över 31 000 manliga förövare och 25 000 kvinnliga offer från 1998 och framåt.

Slutsatsen är att män som slår kvinnor också slår andra män.

Fyra av tio är tidigare dömda för någon form av kriminalitet. Många är tidigare misstänkta för andra våldsbrott och narkotikabrott. Utrikes födda är kraftigt överrepresenterade. Låg utbildning, bidragsberoende, arbetslöshet och missbruksproblem är vanligt förekommande.

Det är precis samma riskfaktorer som för annan typ av brottslighet.

Givetvis förekommer partnervåld i alla samhällsklasser. Ett effektivt brottsförebyggande arbete måste dock identifiera individer som är i riskzonen för att begå, eller utsättas för, brott. Svepande planer om normkritik riskerar att slå för brett och därmed bli verkningslösa.

När regeringen tar fram en plan för mäns våld mot kvinnor bör genusperspektivet kompletteras med en insikt om att individuella riskfaktorer – som kan fångas upp av sjukvården, Kriminalvården och socialtjänsten – spelar roll.

Chefredaktör och ansvarig utgivare: **Klas Granström**.
Bitr chefredaktör och stf ansvarig utgivare: **Karin Olsson**.
Verkställande direktör: **Anders Eriksson**.

TIPSA EXPRESSEN: 020-22 22 20.
Annonser: 08-738 25 00.
Adress: Expressen, 105 16 Stockholm. Tel: 08-738 30 00.
Adress: GT, Kungstorget 2, 411 17 Göteborg. Tel: 031-725 90 00.
Adress: KvP, Rådmansgatan 16, 211 46 Malmö. Tel: 040-602 01 00.

E-post: redaktionen@expressen.se eller
fornamn.efternamn@expressen.se
Expressen AB
Org nr 556025-4525.

Tryckt på:
• BOLD/DNEX Tryckeri AB, Stockholm
• BOLD/Sydsvenskan Tryck AB, Malmö
• Daily Print i Umeå AB, Umeå

Allt redaktionellt material lagras digitalt. Materialet lagras/anses också av Retriever och TT Nyhetsbyrån. Visst material publiceras i digitala medier t ex på internet. Den som sänder material till tidningen anses medge digital lagring och publicering.

Ylva Nilsson

FRISTÅENDE KOLUMNIST

EU-TOPP. Ursula von der Leyen, EU-kommissionens ordförande.

Foto: NICOLAS ECONOMOU/SHUTTERSTOCK

Statsvetaren Anna Steller rankades högre än tysken som fick toppjobbet i EU.

Foto: EVA TEDESJÖ/DN

Stellinger ratades trots bättre meriter

Ursula von der Leyen nobbar en kvalificerad svenska och väljer en tysk med sämre meriter. Ulf Kristersson gjorde en miss som gav EU-chefen sitt stöd.

EU

EU-kommissionens ordförande

Ursula von der Leyen skapade ett nytt toppjobb – ett uppdrag så viktigt att hen ska rapportera direkt till henne i högsta toppen – och tillsätter en tysk parti-frände med sämre meriter än övriga sökande.

Den svenska statsvetaren Anna Steller – tidigare bland annat generaldirektör för Kommerskollegium, numera hög chef på Svenskt Näringsliv – var en av dem som fick nobben av von der Leyen, trots att hon rankade 30 procent högre än mannen som rodde hem jobbet, tyske Martin Pieper.

Den EU-kommissionär som ansvarar för sakområdet, Thierry Breton, ignorerades helt. Nu anklagas von der Leyen för vänskapskorruption.

Markus Pieper som fick jobbet är en höjare i Europaparlamentets borgerliga grupp EPP och utan deras stöd får von der Leyen inte sitta kvar i fem år till. EPP-gruppen har – till skillnad från den svenske statsministern – villkorat sitt stöd för henne.

Utnämningen möter starka protester och flera partier i parlamentet kräver att beslutet rivs upp.

Tidöregeringen har en pinfärsk strategi för att öka antalet svenskar i EU-kommissionen och det är svårt att hitta en mer kvalificerad svensk än Steller. Hon är internationell chef på Svenskt Näringsliv, tidigare chef för Svenska Institutet för Europastudier och kom dessförinnan från liknande uppdrag i Paris.

Misstankarna mot von der Leyen förstärks av att hon sägs ligga bakom att en amerikansk bekant till henne gavs ett av de mäktigare uppdragen i EU-kommissionen förra varen. I en lika mystisk rekrytering utnämndes Fiona Scott Morton till chefsekonom på konkurrensavdelningen, den som ger världens storbolag miljardböter.

EU-kommissionen stod redo att starta en rad tunga utredningar mot de amerikanska IT-jättarna, Apple, Amazon och Microsoft. Scott Morton hade på senare år tjänat flera miljoner dollar i konsultuppdrag för just dessa bolag.

Den gången blev stormen för mycket, Scott Morton backade ur.

Kritiken blir blytung just nu eftersom Ursula von der Leyen

är i stort sett det enda namn som nämns för att bli EU:s nästa kommissionsordförande.

Förutom de besvärliga vänskapsjobben utreder EU:s korruptionsåklagare att många mejl oförklarligt försvunnit från von der Leyens mobil – där en miljardaffär om vaccinköp diskuteras med tyske Pfizers vd. EU:s revisorer kritiserar att hon låtit bli tillämpa nya EU-regler för att hindra Ungern och Polen kränka rättsstaten.

Hon var redan ifrågasatt för att hon öppet kampanjar politiskt för att bli förlängd. Här sopas nämligen hela grunden för maktfördelningen i EU bort.

EU-kommissionen ska utföra vad EU-regeringar och Europaparlamentet vill ha gjort, så det gagnar hela Europas intresse. Om EU-kommissionen leds av en politiker som lovat vissa politiska partier tillfredsställelse för att få sitt jobb, försvinner legitimiteten.

Ursula von der Leyen har varit en uppskattad kommissionsordförande men nu syns fartblindheten. Kommer EU:s regeringschefer förlänga henne ändå? Nyss var det självklart men tvivlen kryper in.

Statsminister Ulf Kristersson som var tidigt ute med att ge von der Leyen sitt stöd för fortsatt uppdrag, borde kanske ha sansat sig.

I över hundra år har Svenska Turistföreningen, STF, fått arrendera statlig fjällmark och bygga stugor som vandrare kan övernatta i. [...]Efter dialog med renskötarna gick STF med på att riva halva Blåhammaren och helt stänga Gåsen – en annan berömd stuga i Jämtland.

Wilhelm Nyström i en ledarkrönika om striden om fjällstugornas framtid i renbetesland. Läs hela texten: [expressen.se/ledare](https://www.expressen.se/ledare)

Fjällstugan Blåhammaren kommer delvis att rivas.

Foto: ANDERS GOOD/TT